

Montbau

una aproximació al barri gener 2010



Ajuntament de Barcelona

Horta—Guinardó

El Barri de Montbau

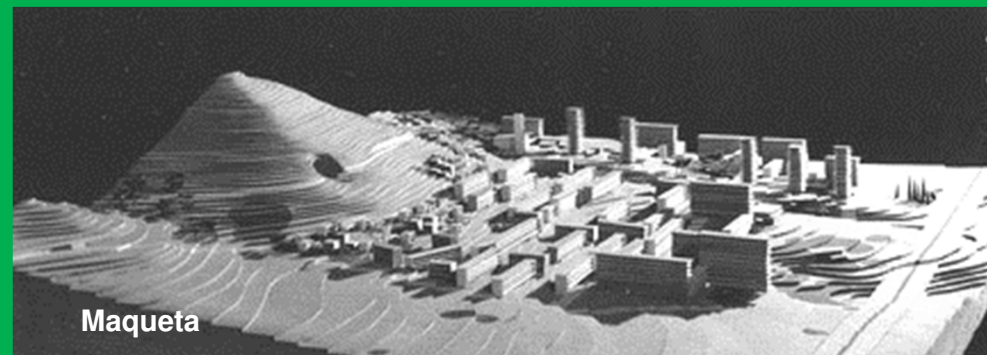
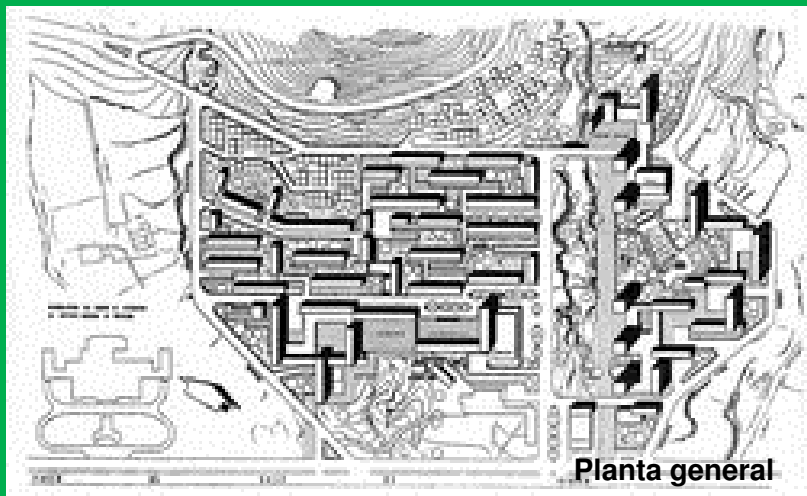
El document que ara presentem és una aproximació al barri de Montbau amb l'objectiu de conèixer la seva realitat, d'anar aprofundint en la seva configuració com a territori, així com en les inquietuds concretes dels seus habitants.

Es tracta d'una aproximació inicial que posteriorment ha de seguir un procés dinàmic i participatiu, en el qual s'incorporaran les opinions i propostes de les entitats, de les associacions, dels veïns i de les veïnes que formen part i configuren el barri.

Entenem el barri com un espai de relacions humanes i un referent emocional, com a lloc de convivència, de proximitat i de participació que ens ha de servir de referència per analitzar el moment actual i les possibles intervencions futures.



Una mirada enrere



Polígono Montbau / Viviendas unifamiliares agrupadas

Guillermo Giráldez, Pedro López Iñigo, Xavier Subias, Manuel Baldrich, Antoni Bonet i Castellana, Josep Soteras, Joan Bosch i Agustí



El Barri de Montbau



Construcció del Pla de Montbau 1959



Reforma del Pla de Montbau 2009

L'any 1956 el Patronato Municipal de la Vivenda va encarregar als arquitectes Xavier Subias, Guillermo Giráldez i Pedro López el projecte de construcció de 1300 habitatges sobre una superfície de 31 ha amb criteris d'arquitectura racionalista. El projecte es va concebre acuradament sota les premisses d'un pla funcional i modern. Un altre canvi important va ser la tipologia dels edificis i l'assumpció clara de l'arquitectura moderna, així com l'assaig de nous sistemes constructius més eficaços.

L'actual reforma del Pla de Montbau ha anat a càrrec de Xavier Solà, arquitecte que ha respectat el projecte original, els criteris que proposaven aquells brillants arquitectes no han perdut vigència.

Montbau està a punt de complir mig segle i la plaça continua sent el punt de trobada, el punt de referència de veïns i veïnes.



Situació geogràfica



La gent del barri

Dades socioeconòmiques 2008

Densitat (hab./km²)

- Població: 5.156 h.
- Dones: 2.857
- Homes: 2.299
- Superfície (km²) 2,0
- Densitat (h./km²) 2.517 h.

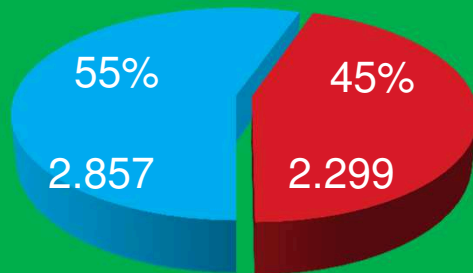


La gent del barri

Dades socioeconòmiques 2008

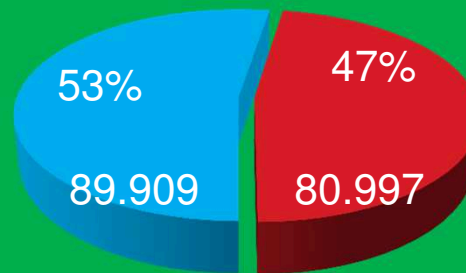
Montbau

■ Dones ■ Homes



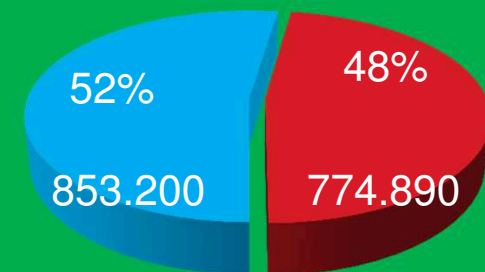
Districte

■ Dones ■ Homes



Barcelona

■ Dones ■ Homes

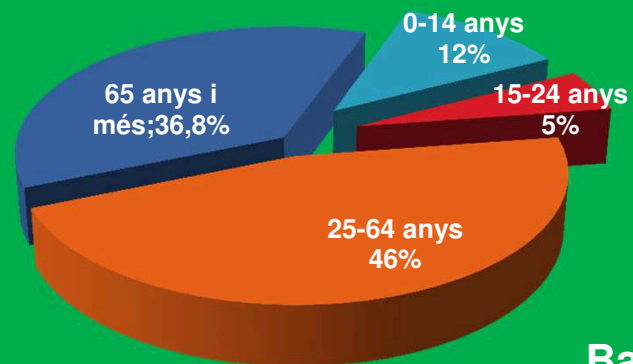


La gent del barri

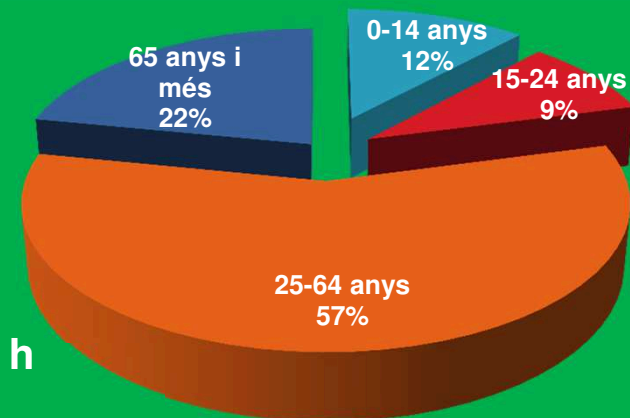
Dades socioeconòmiques 2008

Població per edat

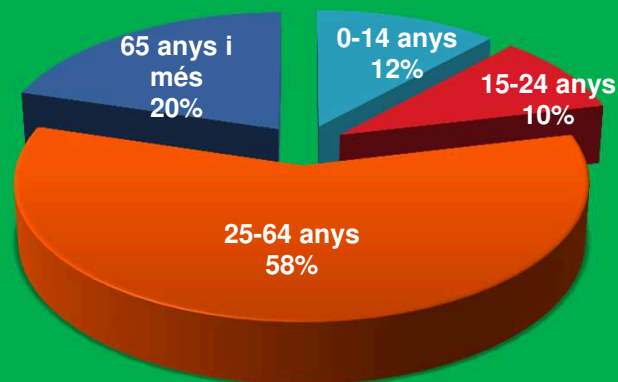
Barri de Montbau: 5.156 h



Districte d'H-G: 170.906 h



Barcelona: 1.628.090 h



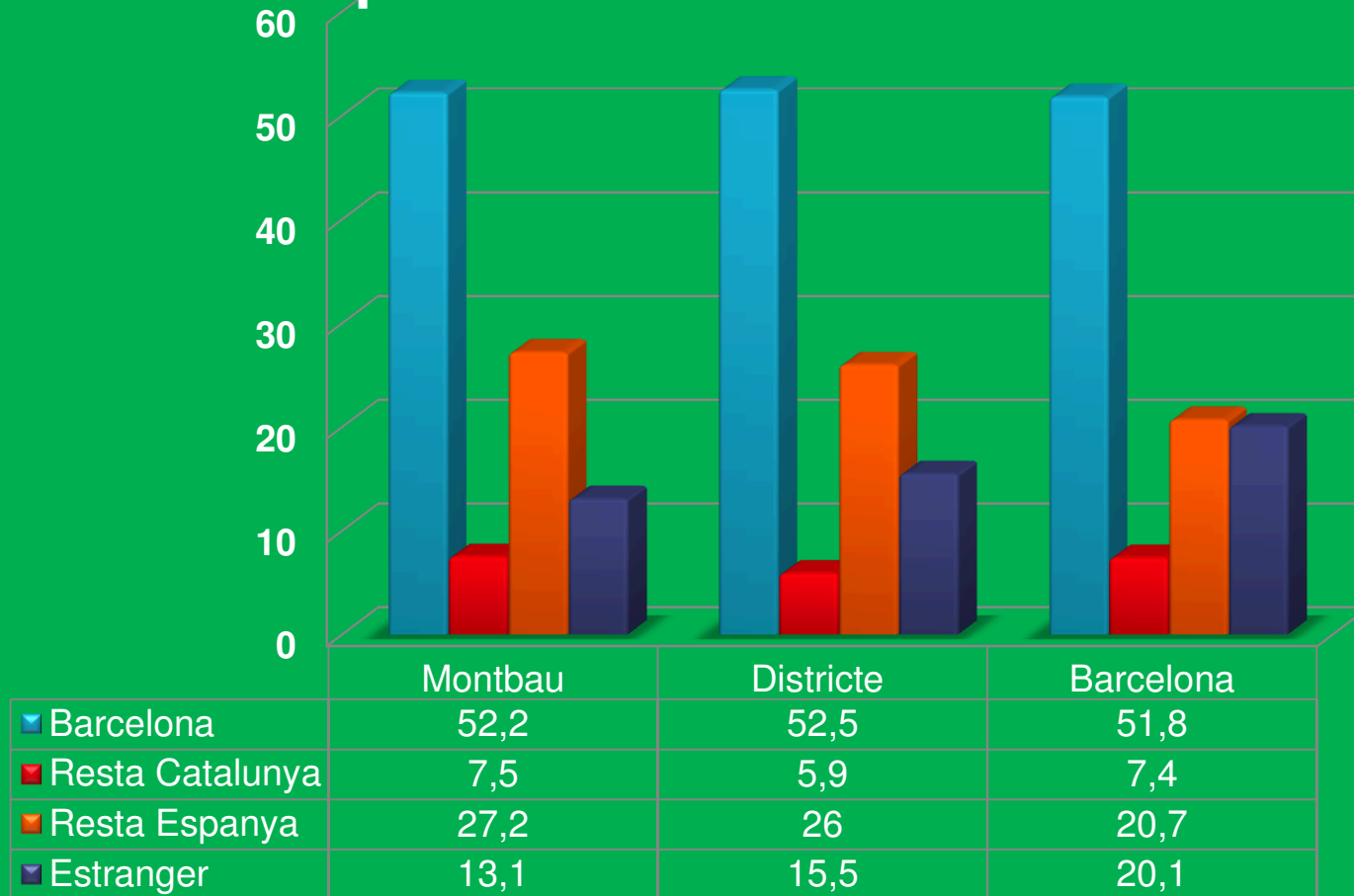
Ajuntament de Barcelona

Horta-Guinardó

La gent del barri

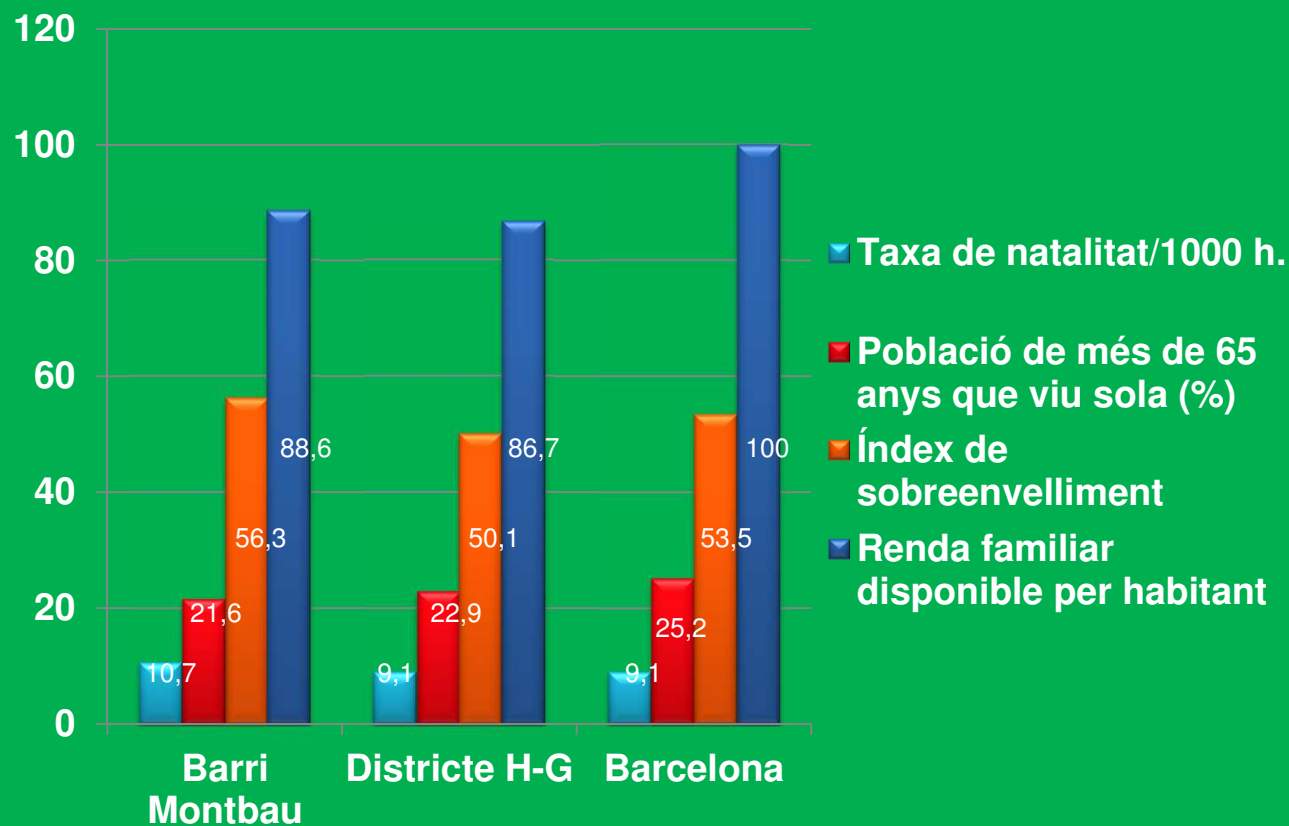
Dades socioeconòmiques 2008

Població per lloc de naixement 2009



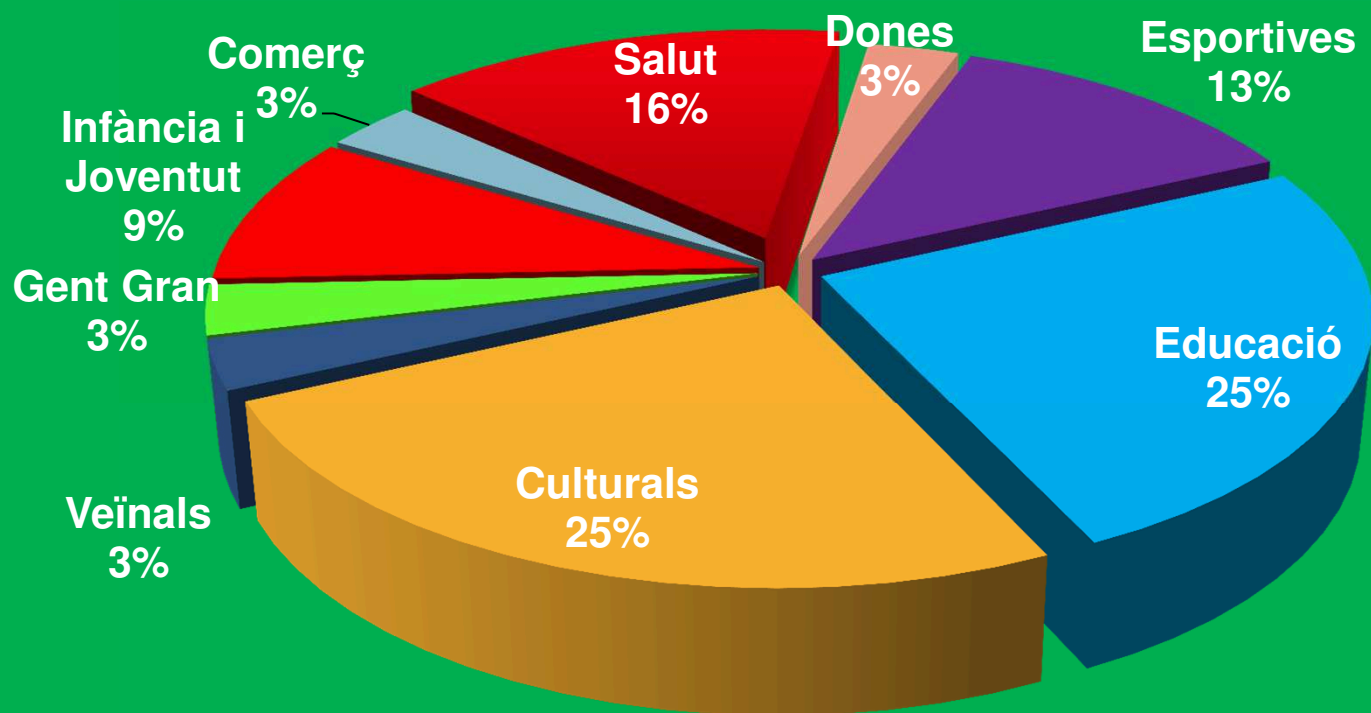
La gent del barri

Dades socioeconòmiques



Les entitats del barri

Distribució de les 32 entitats de Montbau



Les entitats del barri

- ❑ Associació Antics Alumnes de la Facultat de Formació del Professorat de la Universitat de Barcelona
- ❑ Associació Catalana d'Espina Bífida i Hidrocefàlia ACAEBH
- ❑ Associació de Comerciants de Montbau
- ❑ Associació de Veïns de Montbau
- ❑ Associació Esportiva TARR de Barcelona
- ❑ Associació Excursionista Etnografia i Folklore AEFF
- ❑ Associació Joventut Parroquial de Montbau JPM
- ❑ Aules d'extensió universitària a Montbau - Aules de Difusió Cultural per a la Gent Gran Montbau



Les entitats del barri

- ❑ Aula de Poesia de Barcelona
- ❑ Club Petanca Harmonia de Montbau
- ❑ Club Voleibol Antics Alumnes Llars Mundet
- ❑ Col·legi d'Educació Infantil i Primària Baloo AMPA Associació de mares i pares d'alumnes
- ❑ Col·legi d'Educació Infantil i Primària Municipal Els Pins AMPA Associació mares i pares d'alumnes
- ❑ Consorci Institut de la Infància i el Món Urbà *Campus Mundet CIIMU
- ❑ Escola Bressol Municipal L'Arboç AMPA Associació mares i pares d'alumnes
- ❑ Escola de Futbol de Barcelona TARR
- ❑ Grup per l'Estudi Immunodeficiències



Les entitats del barri

- ❑ Institut d'Educació Secundària Municipal Anna Gironella de Mundet IESM
AMPA Anna Gironella de Mundet
- ❑ Institut d'Educació Secundària Narcís Monturiol AMPA Associació mares i
pares d'alumnes
- ❑ Programa Síndrome d'Ulises
- ❑ Unió Esportiva Montbau
- ❑ Vocalia de Dones de Montbau
- ❑ ACELL – Federació Catalana d'Esports per a Disminuïts Psíquics
- ❑ AMPA EMB l'Arboç
- ❑ AMPA Centre d'Educació Especial Municipal La Ginesta



Les entitats del barri

- ☐ Art per a tothom
- ☐ Art Montbau –Casal Parroquial Montbau
- ☐ Associació Esportiva Lliure
- ☐ Associació per la Vida Independent (AVI)
- ☐ Casal Jove Montbau
- ☐ Coral Sant Jeroni
- ☐ Grup per l'Estudi Immunodeficiències



Elements del barri

L'escultura Ritme i projecció és l'únic element verdaderament representatiu del barri de Montbau convé mimar-lo.

Teresa Rossell. Presidenta de les Aules d'Extensió Universitària de Montbau



Ajuntament de Barcelona

Horta—Guinardó

Xarxa d'equipaments i serveis al barri

Accés a la Cultura

- ❑ Biblioteca Montbau – Albert Pérez Baró
- ❑ Espai Cultural per entitats, carrer Arquitectura



Biblioteca Montbau- Albert Pérez Baró



Xarxa d'equipaments i serveis al barri

Promoció social i associativa

Festa Major de Montbau

❑ Organitzada per la Comissió de Festes amb el suport del Districte



Ajuntament de Barcelona

Horta—Guinardó

Xarxa d'equipaments i serveis al barri

Promoció social i associativa

Comissió 50è aniversari de Montbau

S'ha constituït la Comissió 50è aniversari de Montbau, en la qual participen l'Associació de Veïns de Montbau, l'Associació de Comerciants de Montbau, la Biblioteca Montbau Albert Pérez Baró, L'AEFF, Vida i Salut, el Casal Parroquial, l'Institut Narcís Monturiol, la Coral Sant Jeroni, veïns a títol individual, amb l'acord que resta obert a que altres entitats i persones vulguin participar en l'elaboració del programa d'activitats i d'accions commemoratives del 50è aniversari del Barri de Montbau.

Cavalcada de Reis

L'organitzen l'Associació de Veïns de Montbau, l'AEFF Associació Excursionista Etnografia i Folklore i l'Associació de Comerciants de Montbau i amb una gran participació del veïns i veïnes del barri.



Ajuntament de Barcelona

Horta—Guinardó

Xarxa d'equipaments i serveis al barri

Accés a la cultura i educació

Centres educatius públics

- ☐ EBM l'Arboç
- ☐ EBM L'Harmonia
- ☐ E. M. Els Pins
- ☐ Escola Baloo
- ☐ Institut Anna Gironella de Mundet
- ☐ Institut Narcís Monturiol
- ☐ CEE La Ginesta (Llars Mundet)



Xarxa d'equipaments de ciutat i serveis al barri Accés a educació

Campus de Mundet - Universitat de Barcelona

- ❑ Facultat de Psicologia
- ❑ Facultat de Pedagogia
- ❑ Facultat de Formació del Professorat
- ❑ Palau de les Heures, seu dels estudis de formació continuada, Fundació Bosch i Gimpera



Xarxa d'equipaments i serveis de barri i ciutat

Atenció sanitària

- ❑ Centre d'atenció primària de salut
CAP Sant Rafael
- ❑ Centre de Salut Mental
- ❑ Creu Roja
- ❑ **Hospitals (de ciutat que donen servei al barri)**



- ❑ **Hospital Universitari de la Vall d'Hebron, actualment el primer complex hospitalari de Catalunya i un dels més grans de l'Estat espanyol, està integrat per quatre grans centres: l'Àrea General, l'Àrea Maternoinfantil, l'Àrea de Traumatologia i Rehabilitació i la Unitat de Cirurgia sense Ingrés (Parc Sanitari Pere Virgili) que aplega pràcticament totes les especialitats mèdiques i quirúrgiques. L'Hospital Vall d'Hebron acull, a més, diversos centres docents universitaris, empreses públiques de serveis sanitaris, centres de recerca, laboratoris i altres instal·lacions complementàries.**

- ❑ **Hospital Sant Rafael**



Xarxa d'equipaments i serveis al barri

Acció social

Residències i Centres de Dia

- ❑ Fundació Albà-Hospital Sant Miquel. Entitats concertada
- ❑ Centre Collserola. Entitat col·laboradora
- ❑ Sant Josep. Entitat col·laboradora
- ❑ Bacumar. Entitat col·laboradora
- ❑ Centre de curta estada. Programa Respir per a la gent gran - Llars Mundet



Xarxa d'equipaments i serveis al barri

Foment a l'esport

Centres esportius

- ☐ Gimnàs Municipal
- ☐ Pistes poliesportives Montbau, carrer Arquitectura
- ☐ Centre Esportiu Municipal Mundet –camp de futbol i esquaix
- ☐ Centre Esportiu Municipal Mundet –abonats: gimnàs i piscina

Espais esportius urbans

- ☐ Cistella de bàsquet. Montbau, C.V. Joan Sales-Poesia (Institut)
- ☐ Taula ping-pong. Montbau, C.V. Harmonia, 31
- ☐ Petanca/Bitlles. Harmonia –Petanca 14-



Xarxa d'equipaments i serveis al barri

Espai públic

Plaça Major

- ❑ Pla de Montbau

Espais verds

- ❑ Parc de Collserola
- ❑ Parc de Les Heures
- ❑ Jardins Pedro Muñoz Seca
- ❑ Jardins de Montbau

Jocs Infantils

- ❑ Jardins de Montbau
- ❑ Institut (Joan Sales-Poesia)
- ❑ Pl. Zurbaran
- ❑ Jardins Pedro Muñoz Seca



Jardins del Palau de les Heures



Jardins Pedro Muñoz Seca



Ajuntament de Barcelona

Horta—Guinardó

Xarxa d'equipaments i serveis al barri

Mobilitat

Accés Metro/BUS



Metro

- ☐ L3. Montbau -Jardins de Pedro Muñoz Seca-
- ☐ L3. Mundet -Llars Mundet-Velòdrom-
- ☐ L3. Vall d'Hebron –Pg. de la Vall d'Hebron-

BUS

- ☐ 10-19-27-60-73-76-B16-B19

Bus de barri (parades)

- ☐ 27-60-73-76-112-119-185-B16-B19. Parades passeig de la Vall d'Hebron (Maternitat-av. Jordà)

Àrea Verda



Ajuntament de Barcelona

Horta–Guinardó

Xarxa d'equipaments i serveis al barri

Participació i govern, seguretat, sostenibilitat i d'altres

Participació i govern

- ❑ Consell de Barri de Montbau, constituït el 23 de novembre de 2009
- ❑ Comissió de seguiment del Consell de Barri

Seguretat i prevenció ciutadana

- ❑ Guàrdia Urbana de proximitat
desplegament iniciat al novembre de 2009
- ❑ Policia Comunitària dels Mossos d'Esquadra

Sostenibilitat

- ❑ Punt verd mòbil Joan Sales - Poesia



Constitució del Consell de Barri de Montbau, el 23 de novembre de 2009



Acció municipal al barri

Serveis de Districte

- ☐ Guardia Urbana, Av. del Cardenal Vidal i Barraquer
- ☐ Mossos d'Esquadra
- ☐ Oficina d'atenció al ciutadà
- ☐ Arxiu Municipal
- ☐ Oficina de Treball (barri del Carmel)
- ☐ Barcelona Activa (barri del Carmel)
- ☐ Centre de Serveis Socials Vall d'Hebron (Teixonera)
- ☐ Serveis educatius integrats: Equip d'assessorament i orientació Psicopedagògic, Centre de Recursos Pedagògics, Llengua Interculturalitat i Cohesió Social -LIC-
- ☐ Equip d'atenció a la infància i a l'adolescència
- ☐ Espai Boca Nord
- ☐ Centre de Normalització Lingüística
- ☐ Punt d'informació i atenció a les dones
- ☐ Programa Nous Veïns i Veïnes
- ☐ Projecte Interxarxes, de treball en xarxa en l'àmbit de la infància i de l'adolescència
- ☐ Centre de curta estada-Programa Respir per a la gent gran-LLars Mundet



Acció municipal al barri

Pla d'Actuació de Districte 2007-2011

Accés a la Cultura

Biblioteca de Montbau – Albert Pérez Baró



La Biblioteca Montbau té una trajectòria d'agent actiu en la dinàmica sociocultural del barri de Montbau i de la seva àrea d'influència (barris de la Vall d'Hebron i Sant Genís dels Agudells). La Biblioteca també es projecta a nivell de ciutat gràcies a la seva especialització en el gènere negre: la col·lecció i les activitats relacionades són actius que atrauen públics d'altres indrets de la ciutat i donen a conèixer el barri i el centre.

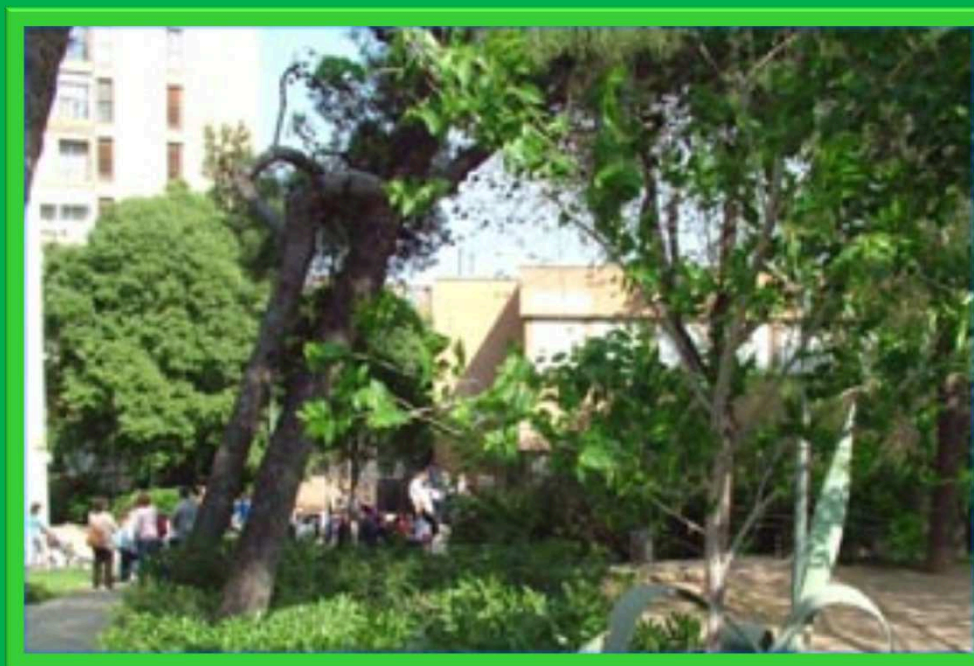


Acció municipal al barri

Pla d'Actuació de Districte 2007-2011

Equipaments

- ❑ Construcció d'una escola bressol a l'Escola Baloo i remodelació integral del centre
- ❑ Reforma de l'Institut Narcís Monturiol



Institut Narcís Monturiol



Acció municipal al barri

Pla d'Actuació de Districte 2007-2011

Urbanisme

Reforma Pla de Montbau

En el marc de la festa major, el dissabte, 3 d'octubre es va inaugurar la remodelació del Pla de Montbau. S'han mantingut els criteris de l'obra original de la plaça, inspirat en les idees racionalistes provinents del Congrés Internacional d'Arquitectura Moderna, que va marcar la creació del barri de Montbau i la seva trama urbana, al final de la dècada de 1950.

S'ha substituït tot el paviment de la plaça per unes noves lloses amb les mateixes característiques que les originals, i encarregades expressament, atès que ja no es fabriquen. S'ha renovat el mobiliari urbà en el seu conjunt, l'àrea de jocs infantils, la font i la jardineria. També s'ha instal·lat una nova xarxa de reg i abastament d'aigua per a l'estany, amb plantació de nou arbrat, i s'ha renovat l'enllumenat i la xarxa de clavegueram.

L'actuació ha millorat la comunicació entre els diferents nivells de la plaça, per tal de fer-los totalment accessibles i facilitar-ne la connexió entre els Jardins de Pedro Muñoz Seca i el carrer Àngel Marquès. El cost ha estat de 995.576 €.





Acció municipal al barri

Pla d'Actuació de Districte 2007-2011

Projectes urbanístics d'interès de ciutat

- ☐ En procés de construcció **noves estacions línia 5 de metro**, la finalització està prevista per al final de l'any 2010.
- ☐ Declaració Collserola Parc Natural



Acció municipal al barri

Pla d'Actuació de Districte 2007-2011

Arranjament i millora de l'espai públic

- Implantació l'Àrea verda.
- Soterrament de la línia elèctrica de mitja tensió a l'entorn del CEIP Baloo.
- Reurbanització del carrer Joan Sales.
- Actuacions a la vorera i enllumenat del carrer Pedro Muñoz Seca i lateral del carrer Zurbarán.
- Actuacions a la vorera del carrer Clara Ayats interior i carrer, amb els murs de contenció.
- Pavimentació del carrer Vayreda.
- Retirada de l'arbrat del camp de futbol del carrer Arquitectura.
- Adequació de la sortida d'emergència del Casal del carrer Roig i Soler.
- Instal·lació de baranes a la confluència dels carrers Poesia, Vayreda, i Roig i Soler.
- Construcció de mur al Centre de Salut Mental del carrer Arquitectura.
- Rampa d'accessibilitat per a persones amb disminució a la plaça Zurbarán.
- Pavimentació de la vorera 100 m. aproximadament, al final del carrer Harmonia.
- Retirada de bandes sonores del carrer Poesia.



Acció municipal al barri

Pla d'Actuació de Districte 2007-2011

Prestació de serveis públics a les persones

❑ Centre de Serveis Socials Vall d'Hebron (Teixonera)

Ubicat a l'edifici del Centre Cívic Teixonera, és un dels quatre Centres amb què compta el Districte d'Horta-Guinardó. Està dotat d'un equip multidisciplinari format per la directora, sis treballadores socials, dues educadores socials, un psicòleg, un recepcionista i una administrativa, a més d'oferir assessorament jurídic, un dia per setmana.



Al centre es presten serveis d'atenció individual-familiar (psicosocial personal i familiar, Servei d'Atenció Domiciliària, cobertura necessitats bàsiques, o suport a persones en situació de dependència) i serveis d'atenció col·lectiva (suport a grups; a entitats i a la creació de xarxes comunitàries). Actua coordinadament amb la xarxa d'educació i amb la xarxa de salut i salut mental. L'any 2009, fins al mes de novembre, s'han atès 1.888 usuaris i s'han rebut 760 sol·licituds de Llei de Dependència i s'han tramitat 295 PIA.



Visió general del Barri de Montbau

- ❑ Montbau amb una població de 5.156 i amb una densitat de 2.517 h/km², és un dels barris menys poblats de tota Barcelona i el menys dens del Districte H-G. Els veïns nascuts a Catalunya representen gairebé el 60% de la població.
- ❑ L'índex de sobre envelliment és del 56,3%, un 6,2% superior al del Districte i un 2,8% respecte a la ciutat.
- ❑ El percentatge de les persones de més de 65 anys és del 36,8%, molt superior a les dades del Districte H-G, amb un diferencial del 14,9%, que se incrementa en un 16,8% a la ciutat, en canvi les dades s'inverteixen en relació a la població de entre els 15 a 24 anys, Montbau té el 5,3%, que representa un 3,8% menys que la del Districte i pràcticament la meitat de joves d'aquesta franja d'edat que el conjunt de Barcelona el 9,5%.



Visió general del Barri de Montbau

- ❑ El barri de Montbau és verd, el 60% de la seva superfície el conforma el parc natural de Collserola, compta a més amb els Jardins del Palau de Les Heures, els Jardins de Pedro Muñoz Seca i el Jardí de Montbau, placetes, parterres....
- ❑ El barri de Montbau es troba al peu dels vessants de Collserola, al cantó de la muntanya de la Ronda de Dalt. A l'extrem de llevant, hi ha les antigues Llars Mundet, entitat de caràcter benèfic actualment reconvertida en un nou campus universitari, on es troben entre d'altres les facultats de Psicologia i Pedagogia de la Universitat de Barcelona, també s'hi troba el Palau de les Heures, que data de 1895, envoltada d'uns valuosos jardins. Per ponent, hi ha la ciutat sanitària de la Seguretat Social, una de les més grans i més ben dotades de l'Estat espanyol. La seva situació geogràfica, els grans centres: sanitari i universitari, la Ronda de Dalt, són barreres que dificulten la connectivitat dels veïns i amb la resta de barris del Districte. Compta però amb tres parades de metro i amb diverses línies d'autobusos que faciliten la mobilitat amb la ciutat.



Visió general del Barri de Montbau

- ❑ La ciutat sanitària de la Vall d'Hebron i el Campus Mundet impacten significativament a la vida de barri, per l'afluència de vehicles que generen problemes d'aparcament, d'altra banda són centres dinamitzadors per al comerç i pels serveis del barri, alhora són centres generadors de serveis -de ciutat- i de coneixements.
- ❑ És un barri amb una orografia complicada que dona lloc a carrers amb importants desnivells del terreny, els quals dificulten la mobilitat dels veïns i veïnes.
- ❑ El comerç es concentra al Pla de Montbau, s'observen dèficits de comerç de proximitat –al barri hi han molts locals sense activitat, s'hauria de promoure accions de foment del comerç de barri que aporta qualitat de vida als veïns i veïnes.
- ❑ La riquesa de la vida associativa s'expressa en el número d'entitats -32- amb diversitat de tipologies: veïnal, comercial, cultural, esportives, educatives, salut...





Punts forts

- ❑ Diverses entitats creen comissions per participar en l'organització de la Festa Major del Barri de Montbau, la Cavalcada de Reis, la Comissió del 50 aniversari del Barri de Montbau...,
- ❑ La Biblioteca s'ha consolidat com un centre generador d'activitats i de dinamització cultural, és especialista en el gènere de novel·la negra.
- ❑ Montbau disposa d'una àmplia xarxa d'equipaments esportius i educatius.
- ❑ L'Escola Bressol Baloo donarà servei al públic infantil i a les famílies.
- ❑ És un barri tranquil on tothom es coneix, amb bona convivència veïnal. Els veïns i veïnes de Montbau tenen un fort sentiment de pertinença del barri i d'identitat pròpia.
- ❑ Els veïns valoren les reformes urbanístiques i d'arranjament, reconeixen les millores que ha experimentat el barri, però consideren que durant molt temps no s'havia actuat al barri i demanen que actuacions per a una la segona fase; augment de la il·luminació; neteja i poda dels arbres...,
- ❑ La proximitat de l'Hospital de la Vall d'Hebron i el Campus de Mundet són importants centres que generen dinamització comercial i de serveis al barri, alhora productors de serveis i de coneixements.





Punts febles

- ❑ Les àmplies zones verdes que disposa el barri dificulta el seu manteniment: neteja dels jardins i parterres –molts d'ells són de titularitat privada-, per la proximitat del Parc de Collserola es desplacen porcs senglars a la zona urbana...
- ❑ Els desnivell del terreny dificulta la mobilitat de les persones: cadires de rodes; cotxets; gent gran...,
- ❑ La falta de equipaments ha estat històricament un de los grans dèficits del barri, especialment per al públic infantil i juvenil: esplais de joves, ludoteques...,
- ❑ La proximitat de la ciutat sanitària de la Vall d'Hebron i del Campus Mundet creen mancances d'aparcament pels veïns i veïnes del barri de Montbau



Continuarem treballant...

- ❑ Elaborar el Pla de futur del Barri de Montbau
- ❑ Revisió del Pla d'equipaments del Districte 2006-2020
- ❑ A través del Consell de Barri de Montbau i de les Comissions de Seguiment

